

Magyar Köztársaság
Alkotmánybírósága
Donáti utca 35-45.
1015 Budapest

IV/2412-0/2012.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (2) bekezdésében alapított jognál fogva a . A Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság ( ) jogi képviselőjében az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

A hivatkozott törvény 41. § (1) bekezdés alapján kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 171. § (5) bekezdése alaptörvényellenességének megállapítására és a kihirdetés napjára visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítésére.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 71. § (6) bekezdése alapján hivatkozunk arra, hogy az ügyben a 774/B/2011. ügyszámon nyilvántartásba vett, majd 2012. január 01. napjától XX/220/2012. számon megszűnt, utólagos normakontrollra vonatkozó Alkotmánybíróság előtti eljárás megszűnt, ennél fogva ugyanezen ügyben jelen beadványunkkal alkotmányjogi panaszt nyújtunk be.

A támadott rendelkezés így szól:

„Vet. 171. § (5) A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, valamint az annak felhatalmazása alapján kiadott, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály alapján a hővel kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvétel keretében történő értékesítésére vonatkozó, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia mennyiségét és a kötelező átvétel időtartamát meghatározó hatósági határozattal nem szabályozott értékesítési jogosultságok - a lakossági távhő célra vagy külön kezelt intézmény céljára történő távhőtermelésre, illetve a külön kezelt intézmény ellátásának céljára történő hasznos hőtermelésre vonatkozó jelen, illetve az (5a) bekezdés szerinti meghosszabbítás esetét kivéve - 2010. december 31-én megszűnnek. A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, valamint az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály alapján lakossági távhő célra vagy külön kezelt intézmény céljára történő távhő célú hőenergiával, illetve külön kezelt intézmény ellátásának céljára történő hasznos hőenergiával kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvétel keretében történő értékesítésére jogosult villamosenergia-termelő kérelmére - az átvétel egyéb feltételeinek megtartásával, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia mennyiségének meghatározásával - a Hivatal a távhő felhasználók teherbíró képességére és az egyes termelési eljárások átlagos megtérülési idejére való tekintettel az átvétel időtartamát legfeljebb 2015. december 31-ig meghosszabbítja, ha a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvénynek a 2011. március 1-jén hatályban lévő 57. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott szempontokat figyelembe véve a Hivatal megállapítja, hogy a kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvételi rendszerében történő részvételtől származó előny a távhőfogyasztókhoz, illetve a külön kezelt intézményhez kimutathatóan eljut, a megtermelt hasznos hő 70%-ot meghaladó mértékben lakossági távhő és külön kezelt intézmény, illetve külön kezelt

intézmény céljára kerül értékesítésre, és a termelő vállalja, hogy legkésőbb 2011. december 31-ig a termelő kapacitását alkalmassá teszi az 5. § (1) bekezdése szerinti erőművi teljesítőképesség felajánlására és a hőfogyasztáshoz nem kötött működésre is. Az e bekezdésben rögzített feltételeknek megfelelő, 50 MW beépített teljesítőképességet el nem érő teljesítőképességgel rendelkező villamosenergia-termelő esetében az átvétel időtartamát a Hivatal a kereskedelmi üzem kezdetétől számított legalább 7,5 éves időtartamra, de legfeljebb 2015. december 31-ig hosszabbítja meg. E bekezdés alkalmazásában az 50 MW beépített teljesítőképességet el nem érő teljesítőképességű erőműben kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvételi rendszerében történő részvételből származó előny a távhőfogyasztókhoz, illetve a külön kezelt intézményhez akkor jut el kimutathatóan, ha a kereskedelmi üzemidő alatt kapcsoltan termelt hőmennyiség súlyozott átlagárának Ft/MJ-ban kifejezett értéke nem haladja meg a termelő számára elérhető - 2009. július 1-je előtt a közüzemi, 2009. július 1-je után az egyetemes szolgáltatói - földgáz árának rendszerhasználati díjakkal és a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 138/A. §-ában meghatározott pénzeszközzel növelt, Ft/MJ-ban számított értékét. A feltételek teljesülését a Hivatal ellenőrzi. Ha a termelő a hosszabbítás feltételeit nem teljesíti, a Hivatal a termelőt kizárja a kötelező átvételből. Az átvétel időtartamának e bekezdés szerinti meghosszabbítása esetén legkésőbb 2010. április 30-ig a termelő és az átvételi rendszerirányító a kötelező átvételről a Hivatal által meghatározott meghosszabbítás időtartamára, a határozatban és az e törvényben, valamint a 2009. november 1-jén hatályos külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő szerződést kötnek.

(5a) A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, valamint az annak felhatalmazása alapján kiadott, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály alapján a hővel kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvétel keretében történő értékesítésére jogosult villamosenergia-termelő kérelmére a Hivatal a kötelező átvétel időtartamát az e bekezdés szerinti feltételek teljesülése esetén 2011. június 30-ig meghosszabbítja és a kötelező átvétel alá eső villamos energia mennyiségét meghatározza. A kötelező átvétel alá eső villamos energia mennyiségét a Hivatal a kérelem benyújtását megelőző két naptári évre vonatkozó villamosenergia-termelési adatok súlyozott átlaga alapján határozza meg. A meghosszabbítás feltétele, hogy

a) a lakossági távhő célra vagy külön kezelt intézmény céljára szolgáló távhő célú hőenergia, illetve külön kezelt intézmény ellátásának céljára szolgáló hasznos hőenergia értékesítésének aránya a kérelem benyújtását megelőző két naptári évre vonatkozóan elérje a 35%-os arányt,

b) a termelő legfeljebb a 2010. december 1-jén alkalmazott hőenergia értékesítési átlagárát alkalmazza 2011. június 30-ig, és

c) legkésőbb 2011. december 31-ig a termelő kapacitását alkalmassá teszi az 5. § (1) bekezdése szerinti erőművi teljesítőképesség felajánlására és a hőfogyasztáshoz nem kötött működésre is. A lakossági távhő célra vagy külön kezelt intézmény céljára szolgáló távhő célú hőenergia, vagy külön kezelt intézmény ellátásának céljára szolgáló hasznos hőenergiaértékesítés arányának a kötelező átvétel meghosszabbított időtartama alatt minden naptári évben el kell érnie a 35%-ot. A feltételek teljesülését a Hivatal ellenőrzi.

(5b) A villamosenergia-termelők a kötelező átvétel (5a) bekezdés szerinti meghosszabbítása iránti kérelmüket legkésőbb 2011. január 31-ig nyújthatják be a Hivatalhoz, a kérelmet a Hivatal 2011. április 15-ig elbírálja. A kérelem elbírálásáig a kérelmező 2010. december 31-én fennálló értékesítési jogosultsága alapján jogosult a kötelező átvétel keretében villamos energiát értékesíteni. Amennyiben a Hivatal a kérelmet elutasítja, azon termelők által termelt, 2011. január 1-jét követően a kötelező átvétel keretében értékesített villamos energia vonatkozásában, amely termelők kötelező átvételi rendszerben történő értékesítési jogosultsága 2011. január 1-jén megszűnt, a Hivatal az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabályban meghatározott, a kötelező átvételi rendszerben a jogszabályi feltételeknek nem megfelelően értékesített villamos energiára vonatkozó rendelkezések szerint jár el.

(5c) Az (5) bekezdés, valamint az (5a) és (5b) bekezdés szerinti meghosszabbított a kötelező átvétel keretében történő értékesítésre kerülő, hővel kapcsoltan termelt villamos energia 2011. január 1-jétől hatályos csúcsidőszaki átvételi árát és völgyidőszaki átvételi árát úgy kell megállapítani, hogy az 15%-kal alacsonyabb legyen, mint az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály 2010. december 1-jén hatályos rendelkezései szerint 2011. január 1-jére számított átvételi árak.

(5d)

(5e) Az (5a) és (5b) bekezdés szerint a kötelező átvételi jogosultság meghosszabbítását kérelmező, a kötelező átvétel keretében értékesítő termelő a kérelem (5b) bekezdés szerinti elbírálásáig az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia elszámolására létrehozott mérlegkör tagja marad, azzal hogy vonatkozásában nem alkalmazhatók az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabályban meghatározott, havi termelési menetrenddel kapcsolatos szankciók a januári termelési menetrend vonatkozásában, amennyiben az (5b) bekezdés szerinti kérelem hiányában 2010. december 31-én megszűnt volna jogosultsága a kötelező átvétel keretében történő értékesítésre.

(5f) Az (5) bekezdés alapján kiadott határozatok 2011. július 1-jén hatályukat veszítik.

(5g) E törvénynek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel megállapított 171. § (5a) bekezdését annak hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(5h) E törvények az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel megállapított 11. § (3) bekezdésének hatálybalépését megelőzően hatályos 11. § (3) bekezdése alapján, valamint e törvény felhatalmazása alapján kiadott, a megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával termelt villamos energia, valamint a kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvételéről és átvételi áráról szóló külön jogszabály alapján a hővel kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvétel keretében történő értékesítésére vonatkozó, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia mennyiségét és a kötelező átvétel időtartamát meghatározó hatósági határozattal szabályozott értékesítési jogosultságok - a megújuló energiaforrásból vagy a hulladék, mint energiaforrásból kapcsoltan termelt villamos energiával esetét kivéve - 2011. július 1-jétől megszűnnek."

A fenti rendelkezéseket az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvény rendelte el, amely 2011. március 25-én került közzétételre a Magyar Közlöny 2011. évi 32. számában, és 2011. március 30-án lépett hatályba.

Álláspontunk szerint a Vet. 171. § (5) bekezdése Magyarország Alaptörvényének az Alapvetés B) cikk (1) bekezdése rendelkezésével ellentétes.

I. Háttér

I.1. A Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság ([REDACTED]), - mint Engedélyes - a Magyar Energia Hivatal hozott és csatolt 851/2009. számú határozat alapján jogosultságot szerzett a [REDACTED] telephelyen előállított villamos-energia 2011. január 01. és 2013. június 30. napja közti időszakban termelt villamos-energia értékesítésére a KÁT rendszerben, 2011. január 01-től 4050 MWh/év, összesen pedig 10119 MWh. mennyiségben.

A határozatot a Magyar Energia Hivatal 2009. december 18-án hozta meg, a határozat jogerős.

I.2.

A Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság – mint Engedélyes - a Magyar Energia Hivatal által hozott és csatolt 852/2009. számú határozat alapján jogosultságot szerzett [REDACTED] telephelyen előállított villamos-energia 2011. január 01. és 2014. január 31. napja közti időszakban termelt villamos-energia értékesítésére a KÁT rendszerben, 2011. január 01-től 3669 MWh/év, összesen pedig 11329 MWh. mennyiségben.

A határozatot a Magyar Energia Hivatal 2009. december 18-án hozta meg, a határozat jogerős.

I.3.

A Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság – mint Engedélyes - a Magyar Energia Hivatal által hozott és csatolt 853/2009. számú határozat alapján jogosultságot szerzett a [REDACTED] telephelyen szállított villamos-energia - kötelező átvétel alá eső mennyiségének és kötelező átvételének időtartamának meghosszabbítása folytán - 2011. január 01. és 2015. december 31. napja közti időszakban termelt villamos-energia értékesítésére a KÁT rendszerben, 2011. január 01-től 2929 MWh, összesen pedig 14653 MWh. mennyiségben.

A határozatot a Magyar Energia Hivatal 2009. december 18-án hozta meg, a határozat jogerős.

I.4.

A Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság – mint Engedélyes – a Magyar Energia Hivatal hozott és csatolt 854/2009. számú határozat alapján jogosultságot szerzett a [REDACTED] telephelyen előállított villamos-energia 2011. január 01. és 2015. április 30. napja közti időszakban termelt villamos-energia értékesítésére a KÁT rendszerben, 2011. január 01-től 3343 MWh/év, összesen pedig 14480 MWh. mennyiségben.

A határozatot a Magyar Energia Hivatal 2009. december 18-án hozta meg, a határozat jogerős.

I.5.

A Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság – mint Engedélyes – a Magyar Energia Hivatal hozott és csatolt 228/2010. számú határozat alapján jogosultságot szerzett a [REDACTED] telephelyen előállított villamos-energia 2011. január 01. és 2013. március 31. napja közti időszakban termelt villamos-energia értékesítésére a KÁT rendszerben, 2011. január 01-től 4314 MWh/év, összesen pedig 9703 MWh. mennyiségben.

A határozatot a Magyar Energia Hivatal 2010. március 31. napján hozta meg, a határozat jogerős.

I.6.

A Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság – mint Engedélyes – a Magyar Energia Hivatal hozott és csatolt 229/2010. számú határozat alapján jogosultságot szerzett a [REDACTED] telephelyen előállított villamos-energia 2011. január 01. és 2013. január 31. napja közti időszakban termelt villamos-energia értékesítésére a KÁT rendszerben, 2011. január 01-től 14102 MWh/év, összesen pedig 29441 MWh mennyiségben.

A határozatot a Magyar Energia Hivatal 2010. március 31. napján hozta meg, a határozat jogerős.

A Vet. 171. § (5f) bekezdése ezen itt ismertetett határozatokat 2011. július 1-jével megfosztja hatályától. Ilyen módon a határozatokban rögzített értékesítési jogosultságok 2011. július 1. napjától kezdődően megszűntetik annak ellenére, hogy az értékesítési jogosultság – legkésőbbi időpontot tekintve 2015. április 30. és összességében 89 725 MWh villamos energia mennyiségre vonatkozik.

A Szegedi Hőszolgáltató Kft. földgáz-tüzelőanyag felhasználásával erőművi berendezéseiben egyidejűleg villamos energiát és távhőszolgáltatás céljára forró víz hordozó formájában hőt állít elő. A kötelező átvétel (KÁT) rendszerben történő villamos-energia értékesítés alapján van lehetőség a távhő megállapított hatályos hatósági áron történő értékesítésére, azaz a jogszabályban meghatározott, a piaci árnál magasabb áron értékesített villamos energiából származó árbevétel biztosítja azt, hogy a termelő Engedélyes költségei megtérüljenek a hő termelése során. Amennyiben nem jogosult a villamos-energiát – jogerős Magyar Energia Hivatal határozat alapján megszerzett jogának megfelelően a KÁT szerinti értékesítésére az engedélyes - abban az esetben a távhőszolgáltatásról szóló törvényben foglaltak alapján a 2011. március 31-i állapot szerinti befagyasztott, a KÁT figyelembe vételével megállapított távhő-árak mellett néhány hónapon belül ellehetetlenül a termelő, nem tudja fenntartani, illetve biztosítani a távhőtermelést, és így a távhőszolgáltatás is ellehetetlenül.

II. Alkotmányselem Magyarország Alaptörvénye Alapvetés B) cikk (1) bekezdésébe ütközése miatt

Magyarország Alaptörvénye vonatkozó rendelkezése az alábbi:

Magyarország Alaptörvénye Alapvetés B) cikk (1) „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

A támadott rendelkezések sértik a jogállamiság, a jogbiztonság és a kiszámíthatóság elvét.

A Vet. alapján egy korábban jogerős közigazgatási határozattal megállapított jogot („szerzett jog”) vonnak el.

A jogállamiság elve az Alkotmány konkrét rendelkezéseihez képest nem kiegészítő, másodlagos szabály, s nem pusztán deklaráció, hanem önálló alkotmányjogi norma, aminek sérelme önmagában is megalapozza valamely jogszabály alaptörvény-ellenességét [11/1992. (III.5.) AB határozat].

A jogállamiságnak egyik nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság követelménye elsősorban azt jelenti, hogy a jogalanyoknak legyen lehetőségük arra, hogy elhatározásaikat a jog előírásaihoz tudják igazítani. A jogbiztonság megköveteli a megszerzett jogok védelmét, a beteljesedett vagy egyébként véglegesen lezárt jogviszonyok érintetlenül hagyását, illetve a múltban keletkezett, tartós jogviszonyok megváltoztathatóságának alkotmányos szabályokkal való korlátozását [1/1992. (III.5.) AB határozat].

A jogállam a szerzett jogokhoz csak akkor nyúlhat hozzá, ha ezek a jogok jogellenesen, így például az állampolgárok jogegyenlőségét sértő módon keletkeztek [62/1993. (XI.29.) AB határozat].

A normák kiszámíthatóságának követelménye szintén a jogállamiság elvében gyökerezik.

Az Alkotmánybíróság megsemmisíti a jogszabályt, ha a jogalkotási eljárás során olyan súlyos eljárási szabálytalanságot követtek el, amely a jogszabály közjogi érvénytelenségét idézte elő, illetőleg, amely másként nem orvosolható, mint a jogszabály megsemmisítésével [3/1997. (I. 22.) AB határozat, ABH 1997, 33., 39-40.; 29/1997. (II. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122., 128.; 52/1997. (I. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331., 332., 345.].

Alapvetően a jelen esetben szerzett jogok eltörléséről van szó. A szerzett jog védelmét az Alkotmánybíróság elismeri, és több határozatban is rögzítette már [11/1991. (III. 29.) AB határozat, ABH 1991, 34., 35.]. A szerzett jogok védelme a jogállamiság legfontosabb elemét képező jogbiztonság alapján áll fenn.

A jelen ügy kapcsán analógia alkalmazása mellett idézhető egy 2010-ben hozott Alkotmánybírósági határozat (140/2010. AB határozat). Tárgya az egységes mezőgazdasági támogatási rendszer bevezetéséről és működtetéséről szóló törvény vizsgálata volt. Ezen határozatában az Alkotmánybíróság rögzítette:

„Ilyen értelemben a jogbiztonság a jog viszonylagos állandóságába vetett bizakodást védi, arra tekintettel, hogy a jogalanyok a helyzetükre vonatkozó jogszabályok alapján döntéseket hoztak vagy hozhattak. (...) Az Alkotmánybíróság gyakorlatát szem előtt tartva tehát a jogbiztonság a jogszabályok változásával kapcsolatban végeredményben nem más, mint bizalomvédelem: a jog állandóságába vetett bizakodás védelme, mely bizakodásra az érintett jogalanyok jelentős döntése alapult vagy alapulhatott.”

Felidézte továbbá az Alkotmánybíróság egy korábbi határozatát is, mely hasonló jellegű, mint a jelen ügy. Ezt rögzítette:

„Az egyik kivétel egy más típusú ügy, a határozott időre szóló beruházási adókedvezmények védelméről, a 16/1996. (V. 3.) AB határozat (ABH 1996, 61, 68-70.). A határozatot az akkor kilenc tagú testület 5:4 arányban fogadta el. A határozat lényege, hogy az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján ítélte alaptörvény-ellenesnek a már megszerzett, határozott időre szóló adókedvezményeknek a határidő lejártát megelőző csökkentését, vagy megvonását. „Az adott esetben olyan jogokról van szó, melyek tárgya – eltérően a 43/1995. (VI. 30.) AB határozat tényállásától – adókedvezmények, illetve – eltérően a 9/1994. (II. 18.) AB határozat tényállásától – határozott időre szóló adókedvezmények megszerzése. Már megszerzett, határozott időre szóló adókedvezményeknek a határidő lejártát megelőző csökkentése, illetve megvonása – a jogalkotói ígérethez jogosan fűződő várakozásból, a tartós adójogviszonyban ily módon értelemszerűen benne rejlő bizalmi elemről következően – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság, és az ebből adódó jogbiztonság követelménye alapján általában alaptörvény-ellenes.” (...) „A kedvezményeket tevékenységük megkezdése révén már megszerzett adóalanyoknak az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján a jogbiztonság alkotmányos követelményére figyelemmel jogos várományuk van az adórendszer ezen részére vonatkozó állandóságára. Ilyen időtartamra figyelemmel ez az igény nem jelent feltétlen (abszolút), mindössze viszonylagos állandóság iránti igényt, amely a jogbiztonság fogalmában alkotmányossági követelményként benne foglaltatik. Ebben az esetben – az 5-5 – éves időtartam tekintetében – a gazdasági élet szereplőinek a beruházási döntések közgazdasági feltételrendszere viszonylagos állandóságához alkotmányos igénye fűződik: a már megszerzett, viszonylag rövidebb időtartamra vonatkozó – adókedvezmények az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének védelme alatt állnak.”

A kötelező átvételből származó bevétellel a fentebb hivatkozott határozatban foglalt időtartamban az Szegedi Hőszolgáltató Kft. jóhiszeműen számolt, pénzügyi, gazdasági terveit és beruházásait is ahhoz mérten alakította, így a kötelező átvétellel kapcsolatos támogatás kiesése súlyos következményekkel járna mind a Szegedi Hőszolgáltató Kft., mind az országban működő más erőművek számára is. A támadott rendelkezések miatt az érintett gazdasági szereplők „a jogszabályok változásai folytán elesnek

lehetőségeiktől, hasznos beruházásaiktól”, ami csökkenti a jogszabályokba, a jogrendszer egészébe vetett bizalmat.

A jogállamiság alapelvének súlyos megsértése a szerzett jogok elvonása, a jogerős, határozott időre szóló közigazgatási határozatok törvénnyel történő hatályon kívül helyezése. A szolgáltatásokat és a hozzájuk fűződő várományokat nem lehet sem Alaptörvényben foglalt megfelelő indok nélkül, sem pedig egyik napról a másikra lényegesen megváltoztatni.

A jogbiztonság kiemelkedően fontos jogállami érték, s ebből eredően meghatározott kötelezettségek hárulnak mind a jogalkotó, mind a jogalkalmazó szervekre. Fontos követelmény a stabil jogalkotás, a jog hosszú távú kiszámíthatósága, az az igény, hogy a természetes és jogi személyek gazdasági magatartását, alapvető jogait szabályozó, kötelezettséget megállapító, jogot korlátozó szabályok hosszabb távra tekintve is előreláthatók legyenek. A jogbiztonság az állam - s elsősorban a jogalkotó - kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is, a bizalomvédelmet is [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59., 65.].

Összességében levonható az a következtetés, hogy a jogalkotó a jogalkotói felhatalmazással nem rendeltetésszerűen él, a jogalkotás folyamatában követi el a joggal való visszaélést, veszélyeztetve ezzel a jogbiztonsággal kapcsolatos Alaptörvény szerinti követelmények érvényesülését. Az Alkotmánybíróság a 31/1998. (VI. 25.) AB határozatban az eljárás tárgyát képező jogszabályok alkotmányossági vizsgálatán túlmenően általános érvennyel foglalkozott a jogok rendeltetésszerű gyakorlásának és a joggal való visszaélés tilalmának alkotmányos összefüggéseivel. Ennek során megállapította:

Az Alkotmánybíróság rámutat: a demokratikus jogállamokban - így hazánkban is - a joggal való visszaélés tilalmának érvénye nem szorítkozik egyetlen jogágra, hanem e tilalom - az egyes jogágak sajátosságaitól függő formában - az egész jogrendszerben érvényre jut. A Magyar Köztársaságban az említett tilalomnak az egész jogrendszerre kiterjedő általános érvénye közvetlenül az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdéséből vezethető le. A kifejtetteknek megfelelően érvényesül a joggal való visszaélés tilalma a közjogban is, ahol e tilalom egyaránt irányadó a jogalkotó szervek, a jogalkalmazó szervek, illetőleg az ügyfelek magatartására.

A fentebb említésre kerülő jogesetek jogalapja a 2011. december 31-ig hatályban levő 1949. évi XX. törvény A Magyar Köztársaság Alkotmánya 2. § (1) bekezdése, amely jogesetek azonban, tekintettel arra, hogy Magyarország Alaptörvénye Alapvetés B) cikk (1) bekezdése ugyanazon követelményt írja elő, alkalmazandóak és irányadóak.

A kötelező átvétel keretében történő értékesítési jogosultság megszüntetésével egyidejűleg az Országgyűlés arról is rendelkezett a 2011. évi XXIX. tv. 223. §-ban, hogy a 2011. március 31-én alkalmazott árakon kell a távhőtermelőnek eladnia az általa termelt hőt, a vevő távhőszolgáltatónak. A kötelező átvétel megszüntetése és a „befagyasztott” ár alkalmazási kötelezettsége együtt (és külön-külön is) azt eredményezi, hogy a távhő termelői ára nem nyújt fedezetet az előállításához szükséges költségekre, továbbá az eszközarányos nyereségre, és így az árak megállapításáról szóló **1990. évi LXXXVII. törvény 8. § (1)** bekezdésébe ütközött 2011. október 1. napjáig. A KÁT megszüntetésével a jogalkotó észlelte, hogy megsértette az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 8. § (1)

bekezdését, ezért azt az egyszerű megoldást választotta, hogy ezen törvényt módosította azzal, hogy 2011. október 1. napjával kivette a távhőt ezen törvény hatálya alól.

Kiemelnénk még a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) azon rendelkezéseit is, miszerint *a hatóság a döntését csak a döntés közlésétől számított egy éven belül jogosult módosítani vagy visszavonni (Ket. 114. § (2) bekezdés), továbbá a döntést nem lehet módosítani vagy visszavonni, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene (Ket. 114. § (3) bekezdés).*

Jogerős közigazgatási határozatot csak a Ket. szabályai szerint lefolytatott közigazgatási eljárás keretében lehet módosítani, vagy hatályon kívül helyezni, a Ket. olyat nem ismer, hogy valamely jogerős közigazgatási határozat hatályát veszti.

A közigazgatási hatósági eljárásban a hivatalból való eljárás elve érvényesül. A *Ket. 3. § (2) bekezdés d) pontja* szerint a közigazgatási hatóság – a törvényi korlátok között – hivatalból intézkedhet a döntésének kijavításáról, kiegészítéséről, módosításáról és visszavonásáról.

A *Ket. 12. § (2) bekezdés a) pontja* alapján közigazgatási hatósági ügy minden olyan ügy, amelyben a közigazgatási hatóság az ügyfelet érintő jogot vagy köteletséget állapít meg, adatot, tényt vagy jogosultságot igazol, hatósági nyilvántartást vezet vagy hatósági ellenőrzést végez. A *Ket. 12. § (1) bekezdése* értelmében pedig a közigazgatási hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyekben e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A közigazgatási hatóságnak biztosítania kell, hogy az ügyfelek jogaikról, illetve kötelezettségeikről tudomást szerezzenek, ezt a *Ket. 5. § (1) bekezdése* alapelveként rögzíti.

A *Ket. 1. § (4) bekezdése* értelmében a közigazgatási hatóság védi az ügyfelek jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogait.

Az Országgyűlés által megalkotott Vet. rendelkezés noha jogszabályi, törvényi formában meghozott döntés – azonban közigazgatási hatósági hatáskörbe tartozó kérdésben – az ügy érdemére vonatkozó közigazgatási döntést tartalmaz, mely döntés az ügyfél szerzett jogait, a tisztességes közigazgatási eljáráshoz való jogát sérti, és amely a közigazgatási eljárásról szóló törvény mellett Alaptörvénybe ütközik, tehát alaptörvény-ellenes.

Az Országgyűlés a Ket. 12. § (3) bekezdése alapján nem közigazgatási szerv, ennek ellenére közigazgatási jogviszonyba avatkozott be.

Hivatkozunk a *jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (1) bekezdés a) pontjában* foglaltakra is, miszerint *a jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra kell alkalmazni.* A jogbiztonság, mint Alaptörvény szerint alapelv megköveteli, hogy a jogerősen lezárt jogviszonyok utóbb ne kerüljenek hatályon kívül helyezésre.

A jogbiztonság szempontjai mellett az ügyfél érdeke, a közigazgatási döntések stabilitásába vetett hit is diktálja a döntésből az ügyfélre háramló jogok védelmét. A jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák. Ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából.

A fenti indokok miatt a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény - az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvény 115. §-a szerint megállapított - 171. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és ex tunc hatállyal történő megsemmisítésére kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Mivel az indítvánnyal támadott rendelkezések 2011. július 1-jén végrehajtásra kerülnek, az alaptörvény-ellenesség orvoslására a későbbiekben korlátozottak a lehetőségek. Erre tekintettel kérjük, hogy az indítványban foglaltakat a Tisztelt Alkotmánybíróság soron kívüli eljárásban bírálja el.

A Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdése alapján hozzájárul adatai nyíltan történő kezeléséhez.

 2012. február 13.

Tisztelettel:

Szegedi Hőszolgáltató Korlátolt
Felelősségű Társaság
Képviselében:

Dr. Strausz Éva
ügyvéd